



Torre Comajuncosas

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Lluís, 35.
Alçada: 161

Coordenades:

Latitud: 41.44237753219
Longitud: 1.863264888525
UTM Est (X): 405040
UTM Nord (Y): 4588491

Classificació

Número de fitxa 08091 - 187
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Neoclàssic Eclecticisme
Segle Segle XIX - XX
Any 1887
Autoria de l'element: Joan Pascual i Batlle (mestre d'obres)
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5085301DF0858N0001QT
Fitxes associades:
[Carrer de Sant Lluís](#)
Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dl., 20/05/2024 - 20:28

Descripció

Torre d'estiueig de planta quadrangular amb gran jardí que l'envolta, però que atípicament, disposa de la façana principal que dona al carrer, en aquest cas, el carrer Sant Lluís. Aquest format poc habitual amb la façana vista era una particularitat d'aquesta torre i la torre Monturiol, totes dues projectades pel mestre d'obra Joan Pascual i Batlle els anys 1886 i 1887.

Originalment, l'edifici disposava només de planta baixa amb la coberta formant un gran terrat pla amb una torratxa central ara desapareguda. No obstant això, actualment disposa d'un segon pis amb galeria a la façana frontal aguantat per pilars de base quadrada rectes i barana balustrada construïda posteriorment independentment d'altres transformacions fetes a la casa del seu disseny original de finals del segle XIX.

Joan Rosselló (2018) explica molt bé les característiques d'aquesta torre en el seu estudi sobre el mestre d'obres Josep Pascual i Batlle. La distribució interior es basava a partir d'un eix de simetria central amb rebedor i distribuïdor a partir del qual habitacions, cuina i menjador es repartien, amb la galeria al fons amb vista al jardí.

L'element més destacat de l'edifici original són les decoracions que emmarquen la porta principal d'entrada que dona al carrer Sant Lluís i les dues finestres a banda i banda. Les dues finestres, amb ampit, estan emmarcades per un guardapols amb arquet de mig punt, igual que la porta, i tres aplicacions forals. Els elements com les diferents cornises s'han perdut amb la construcció de la galeria. La façana era d'estil neoclàssic, tal com els altres edificis benestants de Pascual i Batlle, malgrat que en aquest cas, abunden elements eclèctics segons l'estudi de Rosselló.

Història

La torre Comajuncosas va ser un encàrrec de Joan Comajuncosas i Almirall, qui era propietari de la finca de Can Joncoses, i fou alcalde de Gelida entre els períodes 1871-1872 i 1890-1891.

L'edifici està ubicat en el carrer Sant Lluís sent el camí d'ascens des de l'estació de ferrocarril principal a finals del segle XIX. El carrer Sant Lluís, antigament conegut com a carrer Salou, va esdevenir un dels carrers preferits dels constructors i arquitectes de Gelida a l'hora de projecte les cases-torre més elegants del moviment d'estiueig de finals del segle XIX i principis del XX. Forma part de les torres d'estiueig amb jardí, i com la torre Monturiol, van tenir la particularitat que no estaven isolades dins del jardí sinó amb la façana principal al carrer.

En el cas de la torre Comajuncosas el mestre d'obres Joan Pascual, que era fill de Gelida, va ser responsable d'alguns dels edificis singulars del municipi en la primera etapa d'aparició dels edificis senyorials. Segons els estudis de Joan Rosselló i Raventós, es va especialitzar amb dues tipologies d'edificis: la casa entre mitgeres de poca alçada i la casa aïllada. Pascual i Batlle és una de les figures singulars de la història arquitectònica del poble, pel fet de la bona qualitat estilística i funcional dels seus edificis i perquè bona part de la seva carrera es va desenvolupar al mateix poble.

La tipologia denominada casa "aïllada" per Joan Rosselló i Raventós és clau per entendre l'evolució urbana de Gelida a finals del segle XIX i principis del XX. Aquest estil d'edifici "casa-torre" serà l'avantguarda de les torres d'estiueig en la que es basa el potencial transformador de la població a principis del segle XX i que n'explica molts dels canvis socials i econòmics. Així doncs, Pascual i Batlle va ser un dels precursors del moviment amb moltes de les seves obres en la fase inicial dels últims vint anys del segle XIX. En

aquestes cases aïllades, Batlle aprofundirà en els seus elements decoratius experimentats ja a les cases de senyors. Les façanes principals, més ornamentades segueixen línies neoclàssiques amb especial atenció a finestres i portes, cornises i ràfecs. S'incorporen relleus, trencaaigües, guardapols, reixes i forjats als balcons com alguns elements destacats, coronaments amb cresteria o tractaments de simulació de pedra aboixardada a la façana. Bona part de les noves construccions "aïllades" s'ubicaran al carrer Sant Lluís.

Bibliografia

ALONSO, Gemma (2012). *L'estiueig a Gelida 1880-1940. Anàlisi dels fons documentals i fotogràfics*. Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROSSELLÓ, Joan (1989). "L'arquitectura i l'urbanisme d'estiueig al Penedès". Miscel·lània penedesenca, Vol. 13, pp. 421-437.

ROSSELLÓ, Joan (1988). "La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de la Gelida actual." Miscel·lània penedesenca, vol. 12, 1988, pp. 227-242.

ROSELLÓ, Joan (2018). L'arquitectura de Joan Pascual Batlle dins del marc de la societat de Gelida de finals del segle XIX. La Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 6. Ajuntament de Gelida.

Enllaços d'interès:

[L'arquitectura i l'urbanisme d'estiueig al Penedès](#)

[La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de l...](#)



